

Verena Traeger. Poq og Qiperoq - to eskimoportrætter

*Gak / Heele Kiøbenhavn / Toe Grønlands Mænd at Skue /
De har ey andet meer / end Klæder Baad og Bue:*

Som dansker føler man sig altid smigret, når udenlandske forskere finder deres studieobjekt inden for den danske kulturarv, i dette tilfælde samspillet mellem Danmark og Grønland.

*Forfatteren, der bor i Wien og er etnograf og kunsthistoriker, har gennem flere år studeret dansk for at kunne gennemføre sin afhandling: *Analyse europäischer Eskimo-Abbildungen vom 16.-19. Jahrhundert auf ihr ethnographisches Datenmaterial. I artiklen gennemgås de portrætter, der blev udført af grønlanderne Poq og Qiperoq i forbindelse med deres besøg i Danmark 1724.**

Sproget er med få rettelser forfatterens eget.

Indledning

Med sådanne rim bød baroktidens digtere to af landets fjerneste undersætter velkommen. Det var grønlanderne Poq og Qiperoq fra Godthåbsfjorden, som i 1724 kom til Danmark. Ganske vist overtalt af Grønlandsmissionæren Hans Egede (1686-1758) men efter sigende rejste de som de første eskimoer af deres egen fri vilje. Poq blev desuden den første eskimo, som overlevede en Europarejse og som kunne fortælle sine landsmænd om forholdene i det dansk-norske rige og dets ønske om en fredelig handel. Han blev en slags tolk mel-

lem de to folk og bidrog til en voksende forståelse af det danske kolonisationsarbejde blandt grønlanderne. Døbt Christian rejste Poq med sin familie endnu en gang til Danmark, hvor de alle døde af kopper.

Specielt første rejse blev en enestående oplevelse for begge parter. Efter et kort ophold i Bergen/Norge ankom de til Helsingør og rejste videre til København. Fremvist for kongen, dengang Frederik IV. (1671-1730), og for den almindelige danske befolkning som hovedpersoner i en rigt pyntet regatta i Københavns Gammelstrandskanal, kaldet "Det Grønlandske Optog", blev deres rejse en storslået reklamekampagne for handelens og missionens fremgang.

To farvelagte træsnit, der i dag befinder sig i Det kongelige Bibliotek, afbilder den store begivenhed. Og de to repræsentanter for det grønlandske folkeslag blev desuden flere gange portrætteret i olie. Alle disse afbildninger kan anses for at være en del af kampagnen for den grønlandske sag. Træsnittene - der hørte til flyveblade, som blev uddelt i anledning af optoget - og olieportrætterne, hvoraf det største blev overdraget det kongelige kunstkammer, ejedes af Københavns aristokrati som erindring

om de to fremmede. I dag er malerierne spredt; de befinder sig dels i privateje og dels i offentlige institutioner i ind- og udland. Foreliggende tekst er et forsøg på at samle billederne igen og omtale dem på baggrund af hele historien. Det bliver et ønske til fremtiden, at artiklen vil hjælpe med til at hidtil forsvundne malerier atter dukker op og at nutidens betragtere vil indse den historiske og etnografiske betydning af omtalte billeder.

Poq og Qiperoq
Afb. 1

På baggrund af en heldig tilskikkelse findes der i dag i Handels- og Søfartsmuseets udstillingslokaler på Kronborg i Helsingør, i en spændende etnografisk samling fra Grønland, et mørkt brystbillede af Poq og Qiperoq. Til venstre ser man Poq klædt i mørkebrun anorak med lyse kanter, hættens sluttende tæt om hans pluskæbede buttede ansigt med røde læber og buskede øjenbryn og til højre hans kammerat Qiperoq i en lys anorak med mørke kanter, hættens sluttende tæt om hans ovale ansigt med en utypisk lang næse, røde læber og buskede øjenbryn. Nederst i midten ser man Poqs hånd pegende med pegefingeren på Qiperoq. En blå himmel med rødme skyer i baggrunden skaber en stemning af aftenskumring eller daggry.

Billedet er ikke signeret eller dateret, men maleren må have været en af tidens gode portrætmalere. Ansigterne er gengivet meget omhyggeligt og farverne, som er i den originale tilstand, harmonerer med billedets stemning. I 1951 blev billedets lærred fornyet og konservatoren fjernede

to segl fra billedets bagside. Et segl, det danske rigsvåben, var brudt i tre stykker. På det andet segl var ejerens privatvåben udført i gyldenbrun voks. (Der eksisterer et aftryk af seglene på Kronborg). I et aflangt felt står en vild mand ved et skjold med en kølle i hånden og derpå som våbenmærke planteslyngninger. Derfor anses den foregående ejer for at være en dansk adelsmand.

På rammens bagside findes yderligere oplysninger om billedets oprindelse og om maleren. Her skrev Otto Rung, at "De to Groenlændere Pock og Kiperock" blev "Malet af Direktør for Kunstkabinettet B. Grodtschilling" (det betyder Bendix Grodtschilling III) og at billedet stammer fra Rungs slægt på Skovsbo på Fyen. Ifølge Kronborgs Inventar forveksles Rung Bendix (1686-1737) med Bernhard (1697-1776) Grodtschilling, og Rungs mor Hanne Christiane Berg blev 1851 født på Skovsbo, men billedet blev købt af H.J. Lynges i København i 1951 (H & S reg.nr. 3430:51).

Afb. 2

Et næsten fuldstændig identisk brystbillede som ovenstående, kun er farverne ikke så mørke, findes i herregårdssamlingen på Gammelkjøgegaard i Køge. Billedet følger samme ikonographie og selv Poqs pegende finger dukkede op under restaureringen.

Også ved dette portræt er maleren og tilblivelseshistorien uklare, men som på Kronborg drejer det sig uden tvivl om en af tidens gode malere. Efter Eller (1970:51) er det sandsynligt, at søofficeren og maleren Bernhard Grodtschilling har udført billedet som en nærværende variant af det

Afb.1: To grønlandere, Poq og Qiperoq rejste i 1724 som de første eskimoer af egen fri vilje til Danmark. Artiklen opregner de mange portrætter og skildringer af grønlandernes præstationer. Her et usigneret og udateret maleri, olie på lærred, 72,9 x 61,2 cm. (Handels- og Søfartsmuseet). *In 1724 two Greenlanders, Poq and Qiperoq, became the first eskimos to travel to Denmark of their own free will. The article lists the many portraits and accounts of the Greenlanders' accomplishments. Here is an unsigned and undated painting, oil on canvas, 72.9 x 61.2 cm. (Danish Maritime Museum).*

store maleri af Poq og Qiperoq til kongen, som han fik betaling for i 1728.

Hvornår billedet kom til samlingen er uklart. I 1724 overtog J.A. Meierfeldt, en svensk greve, gården "med Inventarium" (Eller 1970:11), men billedet nævnes for første gang i "Fortegnelsen over portraitterne paa Gammel-Kjøgegaard" fra 1862 på følgende måde: "portraiter af en Grønlen-

der og en Grønlænderinde fra Christian d. 6. tid" (Eller 1970:13). Hvis man antager dette for at være en seriøs meddelelse blev billedet malet flere år efter deres ophold i Danmark. Christian VI. (1699-1746) regerede efter Frederik IVs død i 1730. Desuden er det ikke den eneste gang, de bliver betegnet som mand og kone (smlg. maleriet fra Nnuks Nationalmuseum).

I hvert fald består der åbenbart en forbindelse til billedet på Kronborg. Ved begge billeder var maleren kun interesseret i ansigterne. Dragterne var uvæsentlige og blev ikke gengivet så omhyggeligt. Desuden viste Poqs pegende finger sig efter restaureringen. Fingeren var overmalet og det tyder på, at billedet måske har været længere i begyndelsen, men blev klippet af. Måske pegede Poq ikke på Qiperoq men på noget andet. Men kun Poqs pegefinger er afbildet og ikke mere hele hånden. Det kan godt betyde, at billedet i Køge er en kopi af billedet på Kronborg. Måske har maleren til sidst ikke haft plads til hele hånden, og har derfor selv malet pegefingeren over. Men alt dette er kun spekulationer - også hvad angår betydningen af den pegende finger. Måske peger Poq på Qiperoq, fordi han var den ældste, den bedste fanger eller fordi han døde på hjemrejsen; men til sidst var det alligevel Poq, der blev mest berømt.

På Arktisk Institut/Charlottenlund hænger to små enkelte olieportrætter af Poq og Qiperoq hver afbildende hele figuren. Disse to kostbarheder ejedes før af professor William Thalbitzer, som testamentarisk efterlod dem til instituttet. (Beretninger 1959:23) Det ene bærer navnet "Pok" det

andet "K'iperok" og begge er forsynet med årstallet 1724, men uden signaturer.

Afb. 3

"Pok" (navnet står nederst på billedet - ved benene) er igen klædt i en mørkebrun anorak med lyse kanter med hættens sluttende tæt om hovedet, formentlig en kajakpels brugt som yderpels. En lys inderpels med skødelignende snipper er tydeligt at se. Desuden har han mørkebrune korte bukser og støvler på (derimellem ses et stykke bart ben), og han er blevet forsynet med et lille fuglespyd i sin højre hånd. Spyddets størrelse gør det uegnet til fangst og er utypisk for grønlandske fuglespyd; det ligner mere et legetøjsspyd. Ikke desto mindre holder han en allerede dræbt and i sin venstre hånd. I baggrunden ser man anvendelsen af dette våben. I et fantasilandskab - formentlig et billede af Godthåbsfjorden - kaster en mand i en kajak netop i det øjeblik sit fuglespyd efter en flok svømmende søfugle.

Afb. 4

"K'pirok" (det står nederst på billedet - ved benene) er klædt i en lys anorak med mørke kanter med hættens sluttende tæt om hovedet og skødelignende snipper foran og bagpå. Desuden har han mørkebrune korte bukser med lyse kanter på og bare ben i mørke sko. I sin højre hånd holder han en pil med en lille spids, styrefjer og desuden mærkværdige sidegrene ved skaftet. I sin venstre hånd holder han en temmelig tynd og derfor svag bue - antagelig uegnet til fangst. Han er uden tvivl udstyret til fangst efter landdyr som rensdyr - bue og pil var

Afb.2: Dobbeltportræt af Poq og Qiperoq, usigneret, og udateret, olie på lærred, 73 x 46,3 cm. (I privat samling). *Double portrait of Poq and Qiperoq, unsigned and undated, oil on canvas, 73 x 46,3 cm. (In a private collection).*

Afb.3: Det ene af to små usigenerede malerier, betegnet "Pok" "1724 pinxit", olie på lærred, 27,3 x 34,4 cm. (Arktisk Institut, Charlottenlund). *One of two unsigned paintings, designated "Pok" "1724 pinxit", oil on canvas, 27.3 x 34.4 cm. (The Arctic Institute, Charlottenlund).*

Afb.4: Pendant til foregående, betegnet "K'iperok" "1724 pinxit", 27,5 x 34,7 cm. (Arktisk Institut, Charlottenlund). *Companion piece to the previous picture, designated "K'iperok" "1724 pinxit", 27.5 x 34.7 cm. (The Arctic Institute, Charlottenlund).*

nemlig indtil 1750 hovedvåbnene til rensdyrfangst (Meldgaard 1980:6) og fangerne havde ingen støvler, men kun sko på (Grønnow et.al.1983:32) - og desuden bliver dette yderligere fremhævet af billedets baggrund. Nu er det et fantasibillede af landets indre - gengivet med store isfjelde bagest.

Selv om maleren igen er ukendt, var han en god portrættør. Ansigterne blev malet utroligt nøjagtigt, måske lidt europæiske men genkendelige (specielt Qiperoqs lighed med Poul Egede, søn af Hans Egede er overvældende), derimod er resten (dragter, fangstredskaber, landskabet) malet mere overfladisk. Måske var de forarbejder til det store dobbeltportræt til Kongen, som i dag hænger på Nationalmuseet, hvor de blev udstyret med de samme våben og det samme tøj, men i en mere frontal stilling - særskilt Qiperoq er på Arktisk Institut drejet, men på begge billeder er ansigterne frontale. Poq og Qiperoq ser lige ud på betragteren.

Qiperoq og Poq

Navnene blev nu byttet om (ligesom figurerne på billederne), fordi allerede Bertelsen (1945:29) gjorde opmærksom på, at man ser på billederne ligesom man læser, nemlig fra venstre mod højre og fordi man altid omtalte malerierne som "Poq og Qiperoq - sandsynligvis fordi Poq blev den berømteste af de to - opstod der ofte forvekslinger (f.eks. i Eller (1970:50) blev navnene forbyttede).

Afb. 5

Det største af malerierne, næsten i legems-

størrelse, opbevares i dag i Nationalmuseets etnografiske afdeling. Billedet kostede handelskompagniet 20 rigsdaler (Meldgaard 1980:14, Bobe 1926:15, 1944:105) og blev overdraget til Frederik IVs kunstkammer og det må anses som en god investering i den reklamekampagne. Lærredet er syet, en lang søm går midt igennem og ved Qiperoqs pande er der en revne.

Etnografisk set er billedet en meget værdifuld kilde. Klædedragten og jagtudstyret er gengivet meget omhyggeligt. Begge er udstyret til de to hovedfangsttyper om sommeren (som allerede på malerierne i Arktisk Institut): Qiperoq til landdyrjagten i landets indre og Poq til kajakfangsten (kun efter søfugle).

Qiperoq (nederst på billedet - ved benene - står: "Keperock Ætatis 34") står til venstre i en lys anorak med skødelignende snipper ved yderpelsen (man kan her tydeligt se yder- og inderpelsen) og mørke skindbukser med hvide skindstrimler. Han har ingen støvler på men tilsyneladende bare ben i et par spidse sko. Han støtter sig med sin venstre hånd til en stor bue, hvis ryg er forstærket med flettede senesnøre for spændkraftens skyld. Hvis man betragter billedet meget nøje ser man, at han bærer to europæiske ringe på sin venstre hånd (formentlig gaver): på langfingeren en simpel guldring og på lillefingeren en guldring med en rød og to mørkegrønne sten. I sin højre hånd holder Qiperoq en pil (et træskaft med jernspids, benforskaft med modhager og bagest styrefjer).

Poq (nederst på billedet - ved benene - står: "Pock Ætatis 22") er klædt i en lidt mørkere kajakpels, også her er yder- og in-

Afb.5: Dobbeltportræt i næsten legemstørrelse, betegnet "Keperock Ætatis 34" "Pock Ætatis 22" "B. Grodtschilling Pinxit A: 1724", olie på lærred. Nu på Nationalmuseet, men stammer fra kongens private samling. *Almost life-size double portrait designated "Keperok Aetatis 34" "Pock Aetatis 22" "B. Grodtschilling Pinxit A:1724", oil on canvas. (Now at the National Museum, but originally from the king's private collection).*

derpelsen tydeligt at se, men de skødeliggende snipper har Poq ved inderpelsen. Desuden har han korte bukser med fint skindbroderi i tre farver: sort, hvid og lysbrun på. Både Poq og Qiperoqs bukser er

Afb.6: Dobbeltportræt, der i store træk ligner det foregående. Betegnet "Kepperaack Æt. 34" "Pock Æt. 22". Nuværende opholdssted ukendt.. *Double portrait which on the whole resembles the previous one. Designated "Kepperack Aet. 34" "Pock Aet. 22". (Present whereabouts unknown).*

urealistisk korte, for selv Poq, som har korte mørkebrune støvler på, har et stykke bart ben mellem bukser og støvler. Det synes som om de kun har deres inderbukser på. Det virker sandsynligt, når man betæn-

Afb.7: Dobbeltportræt betegnet "Kepperock Æ 34" "Pock (Poek) Æ 22" "B. Grodtschilling Pinxit Ao 1724 (5)", olie på træ, 15 x 20,5 cm. (Grønlands Nationalmuseum, Nuuk). *Double portrait designated "Kepperock Ae 34" "Pock (Poek) Ae" "B Grodtschilling Pinxit Ao 1724 (5), oil on wood, 15 x 20.5 cm. (The Greenland National Museum, Nuuk).*

ker det for dem varme klima i Danmark. Poqs fangstredskaber er til kajakfangst. I højre hånd holder han et fuglespyd (et træskæft med tre eller fire sidegrene med modhager i skaftets midte, forrest en lang stump jernspids) med kastetræ, som giver spyddet ekstra fart og forlænger fangerens kastearm. Spyddet kastes ind i en flok af

Afb.8: Dobbeltportræt betegnet "Kieperoch 34" "Pock 22" (detalje) udateret, usigneret, olie på træ, 15,3 x 25 cm. (Privateje). *Double portrait designated "Kieperoch 34" "Pock 22" (detail), undated and unsigned, oil on wood, 15.3 x 25 cm. (In private ownership).*

søfugle, således at de bliver viklet ind i sidegrenenes modhager. I sin venstre hånd holder Poq to allerede fangne ænder.

I baggrunden ses under en kæmpe stor himmel et fantasibillede af Godthåbsfjorden (mellem Qiperoqs ben påskriften "Colonien Haabeds ø". Koloniens små huse med røde tage og et stort skib med danske flag på foran i havnen ses tydeligt.

Signaturen "B. Grodtschilling Pinxit A:1724" (nederst til højre) muliggør to malere: for det første den yngste Bendix (III) Grodtschilling (1686-1737), som var opkaldt efter sin far og farfar; han var i kon-

Afb.9: Dobbeltportræt betegnet "Kiepperock Æt. 34" "Pock Æt. 22". usigneret, udateret, olie på træ, 5,5 x 7 cm. (Historisches Museum, Frankfurt am Main).
Double portrait designated "Kiepperock Aet. 34" "Pock Aet. 22", unsigned and undated, oil on wood, 5,5 x 7 cm. (Historisches Museum, Frankfurt am Main).

siden af hovedet af den venstre figur står "Kepperaack Æt. 34" og ved den højre figurs hoved "Pock Æt. 22", men maleriet synes i dag at være forsvundet. Jeg har kun fundet en afbildning i en Grønlænderbrochure trykt i 1973. Og her findes der ved siden af figurerne navn og alder og øverst en hel sætning påmalet, som jeg ikke kunne læse fra dette fotografi. Ifølge brochuren ejes billedet af Nationalmuseet (Fynbo/Jørgensen 1973:30,31Afb 17), men yderligere oplysninger som f.eks. signatur, eller størrelse osv. mangler desværre. Billedet ligner nøje foregående beskrivelse. Forskellen ses ved hænderne, ansigterne og baggrunden.

gens tjeneste som kunstkammerforvalter, og desuden en anset naturaliekender og maler (Dam-Mikkelsen 1980:13, Weilbach 1877-78:209-210). For det andet hans bror Bernhard Grodtschilling (1697-1773), der var søkaptajn, og ved siden af malede han søstykker til kongen (Weilbach 1877-78:210). Ifølge Weilbach solgte Bernhard 15 billeder, deriblandt et af de to Grønlændere, til Frederik IV. i 1728.

Afb. 6

Bertelsen (1945:29) nævner endnu et oliemaleri af Qiperoq og Poq, hvorpå der ved

Afb. 7

På Grønlands Nationalmuseum findes i dag et af kopierne af det store olieportræt fra Nationalmuseet i København nederst til højre signeret og dateret: "B. Grodtschilling Pinxit 1724 (eller 1725)". Igen møder man Qiperoq ("Kepperock Æ 34" står der ved benene) og Poq ("Pock (eller Poek) Æ 22" står der ved benene) i deres sommerdragter og med våben til rensdyr- og kajakfangst. Billedet er malet meget detaljeret af, selv Qiperoqs to ringe er at finde derpå. Der er kun små forskelle ved ansigterne, hænderne og baggrunden, hvor to europæiske skibe sejler foran et temmelig fladt

landskab. Alle som har været på Grønland kender dets høje bjerge, så maleren kan ikke have haft nogen forestilling om Godthåbfjorden og Grønland.

På bagsiden af billedet er der forskellige påklistede stykker papir "Painted by B. Grodtschilling dated 1725" (eventuelt har Grodtschilling malet billedet et år efter det store dobbeltportræt, men årstallet er ulæseligt), "Grønlandsstyrelse", "Pock Woman age 22" og "Kipperock Man age 34". Det er ikke første gang, at man kaldte dem mand og kone (sml. med "Fortegnelsen over portraiterne paa Gammel-Kjøgegaard" fra 1862).

I museets arkiv findes en brevveksling fra 1982 med yderligere oplysninger om billedets oprindelse. Maleriet blev købt fra den amerikanske maler, Winslow Amis, i 1968 som en gave fra Konsul Georg Jorck og hustru Emma Jorcks fond. Billedet blev rensat på Statens Museum for Kunst og efter overførelsen til Grønland blev billedet for første gang udstillet i april 1970 i administrationsbygningen på Grønland (og herfra stammer formentlig påskriften "Grønlandsstyrelse").

Afb. 8

I samme brevveksling fandt jeg en ekta-chrome af yderligere en kopi omhyggeligt malet efter Nationalmuseets store portræt med visse variationer som f.eks. små afvigelser i ansigtsudtryk. Igen til venstre Qiperoq med påskriften "Kieperoch 34" klædt til rensdyrfangsten og til højre Poq med påskriften "Pock 22" klædt til kajakfangsten - men denne gang findes der i baggrunden en spændende ikonografisk detalje: tre

mænd i kajaker, hvoraf den ene kaster sit fuglespyd efter ænder og allerede har dræbt ænder bagved sig på kajakken. Til gengæld træder billedet af Godthåbfjorden mere i baggrunden.

I 1985 har Niall Hobhouse haft dette oliemaleri i sit galleri i Duke Street St. James/ London. Galleriet eksisterer ikke mere og billedet er allerede solgt, men det blev publiceret i galleriets udstillingskatalog, hvori Hobhouse antager Bendix Grodtschilling (1686-1737) for at være maleren af billedet. (Sml. Hobhouse Limited 1985).

Afb. 9

En af de mærkværdigste kopier af dobbeltportræterne findes på Historisches Museum (Historisk Museum) i Frankfurt/Tyskland: Poq og Qiperoq i miniatureudgave i det "Kleine Gemäldekabinett" (Lille skildrerikabinett) af konditormesteren Johann Valentin Prehn (1749-1821). Det var en privat universalsamling af de forskelligste billeder og emner, også i Frankfurt en enestående samling, som omfattede 900 miniaturebilleder samlet i årene mellem 1780 og 1820 (Schmidt-Linsenhoff/Wettengl 1988: 9). Prehn samlede "Artificialia" "Antiquitas" og "Naturalia". Mere end 800 miniatureudgaver af mere eller mindre berømte malere var på 32 tavler, så at man kunne klappe dem sammen og lægge dem i en skuffe, en meget pladsbesparende opbevaringsmåde. For gode venner eller for hans egen fornøjelses skyld blev tavlerne taget frem og klappet op. (Schmidt Linsenhoff/ Wettengl 1988:39).

I den 25'ende afdeling af "Kleine Gemäl-

dekabinett”, hvori Prehns oprindelige opstilling er blevet rekonstrueret, befinder det lille dobbeltportræt af Poq og Qiperoq sig i en gylden ramme til venstre - blandt 24 miniaturebilleder, 12 på hver side. I overensstemmelse med universalsamlingens tradition er de to exoter anbragt i symmetri med en dværgagtig kammertjener (Schmidt-Linsenhoff/Wettengl 1988:92). Selve miniatureudgaven er malet nøjagtigt af - enten efter Nationalmuseets maleri eller efter et af dets derivater, selv Qiperoqs ringe finder man derpå. Imellem benene står der til venstre “Kiepperock Æt. 34” og til højre “Pock Æt. 22” og i baggrunden mellem Qiperoqs ben og hans bue “Coloni-en...” (resten er ulæseligt). Desuden ser man tydeligt små huse. Maleriet må anses som en kuriositet, malet flere år efter Poq og Qiperoqs ophold og eventuelt på bestilling af Prehn.

Maleren bag malerierne

Der hersker forskellige meninger blandt de forfattere, som har beskæftiget sig med maleren bag billederne. Den ene halvdel mener Bernhard, den anden Bendix (III) Grodtschilling, men først en indgående kunsthistorisk undersøgelse af de to Grodtschilling-brødres maleteknik kan afgøre, hvem maleren virkelig var.

En af de to brødre må jo have været maleren af det store dobbeltportræt på Nationalmuseet (signeret: “B. Grodtschilling Pinxit A:1724) og tilsyneladende også af den kopi på Grønlands Nationalmuseum (signeret: “B. Grodtschilling Pinxit 1724(5)”). I det mindste er disse to de eneste, som blev signeret.

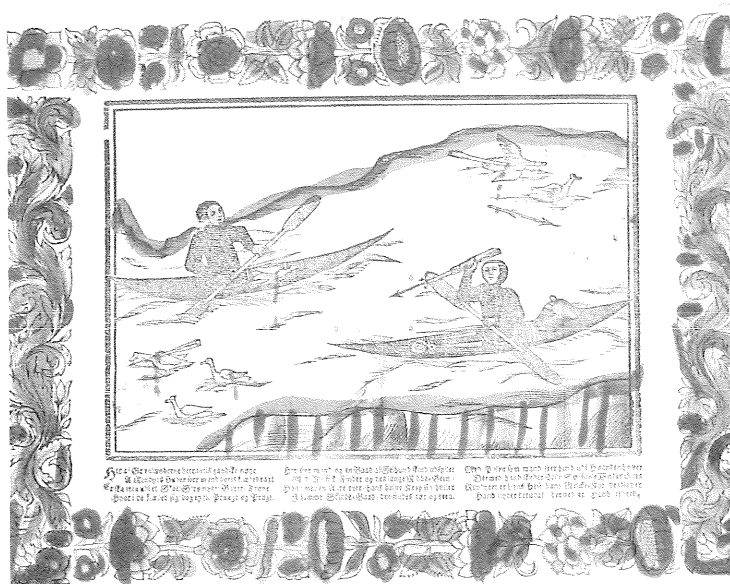
Hvis man anser Nationalmuseets maleri for at være forlæggert, så gælder det næsten helt sikkert for de mindre portrætter, som ligner nøjagtigt i figurernes holdning, klædedragt og fangstredskaber. Brystbillederne og de små enkelte portrætter i Arktisk institut (dateret “1724 pinxit”) kunne godt anses som forarbejder til det store bestilte maleri. Men selv om de kun blev malet i Grodtschillings maleratelier, hvorfor blev de brystbilleder så ikke signeret eller i det mindste dateret som de små billeder i Arktisk Institut?

Man kan selvfølgelig argumentere, at Grodtschilling selv eller i det mindste hans værksted overtog kopieringen af malerierne og tjente godt på det igennem årene (det er jo ikke bevist, at billederne alle blev malet i samme år, de kunne godt være blevet malet flere år efter Poqs og Qiperoqs ophold). Men på den anden side må man dog indrømme, at der i det attende århundrede var utallige kopimagere og at det store dobbeltportræt var offentligt tilgængeligt i kunstkammeret.

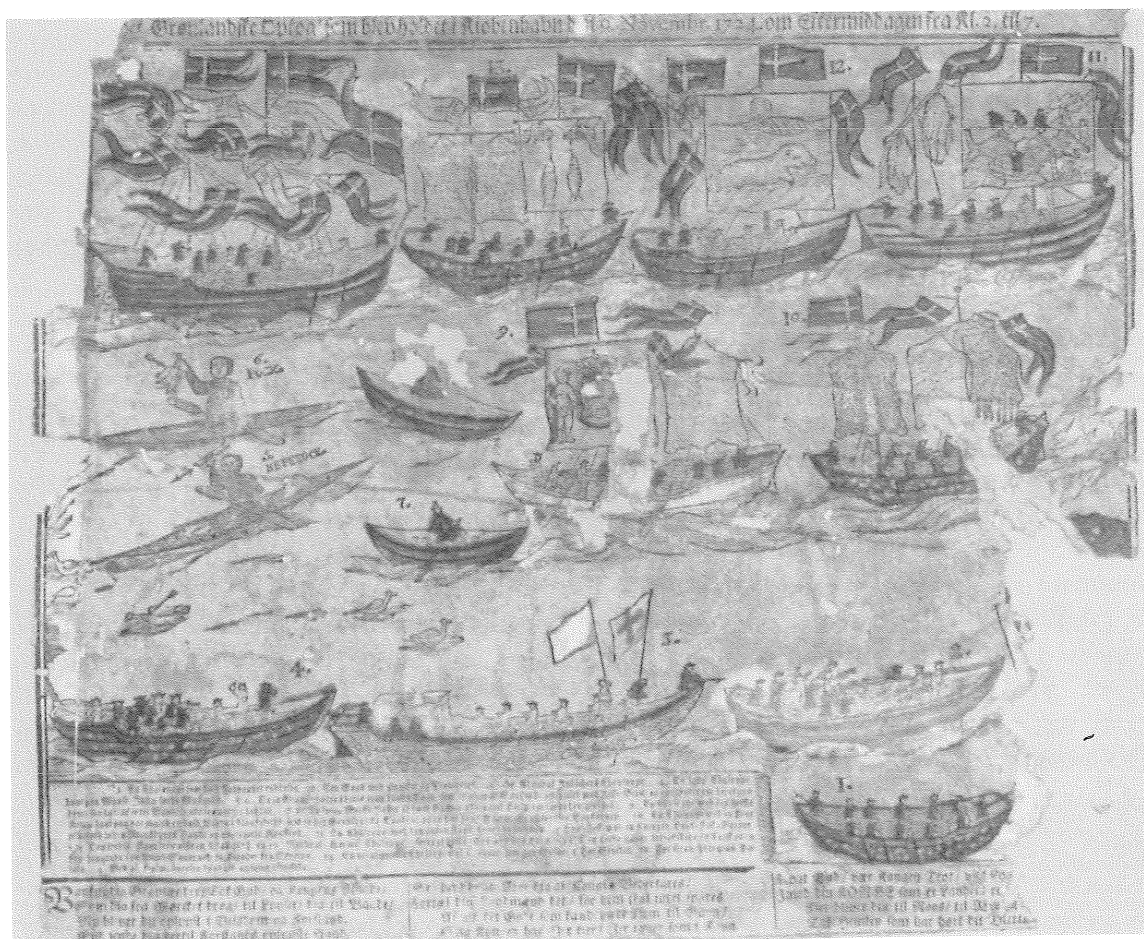
Træsnit Afrejsen

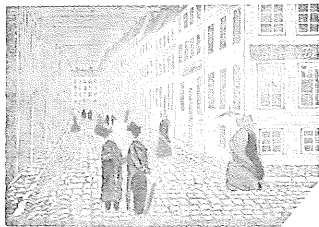
Den 3. juli 1721 ankom den første missionær, Hans Egede (1686-1758) med sin familie, til Grønland for at genmissionere de sidste nordmænd. Men fordi nordmændene på Grønland allerede var døet ud, begyndte han at prædike den evige frelse for grønlænderne i stedet. Han grundlagde Grønlands første missionsstation, den såkaldte Haabets Koloni på Haabets ø i Godthåbsfjorden og forsøgte at komme i kontakt med de indfødte. Men i begyndelsen

Afb.10: Håndkoloreret træsnit af "Det grønlandske optog", en regatta med fremvisning af grønlandske handelsvarer, i midten Poq og Qiperoq i kajakker. 25,2 x 17,1 cm. (Det Kongelige Bibliotek). *Hand-coloured woodcut of "The Greenland Procession", a regatta with a display of Greenlandic merchandise. Poq and Qiperoq are in the middle in kayaks.* 25.2 x 17.1 cm. (The Royal Library).

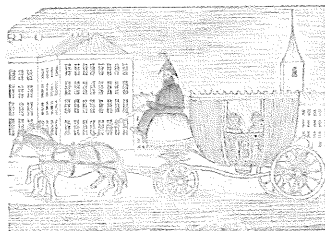

Afb.11: Håndkoloreret træsnit af "Det Grønlandske Optog, som blev holdt i København den 9. Novembr. 1724 om Eftermiddagen fra kl. 2 til 7" (oversat fra dansk), "5. Keperock" "6. Pock". 35,4 x 26,6 cm. (Det Kongelige Bibliotek). *Hand-coloured woodcut of "The Greenland Procession" 'which was held in Copenhagen on November the 9th 1724 from 2.00 to 7.00 p.m., "5. Keperock" "6. Pock".* 35.4 x 26.6 cm. (The Royal Library).

POK AIPANLO KATHEPNALEET KTOGDUEEN
PESUTIVARUE ETOGDUEPAGSSUEIT ARIIGNAAP.

POK AIPANLO KOTHEGNDUSSEIT KATHEPNALEET
KTOGDUEEN.

POK AIPANLO PISUGUARUEIT ODDIGPAGSSUEIT
ARORNAE.

POK AIPANLO ISSERLAEIOBIEU RENGIP FAR-
SNAEITIGET.

Afb.12: 1. Pok og hans kammerat spadserer i byen i europæiske dragter. 2. Pok og hans kammerat går en tur i skoven. 3. Pok og hans kammerat kører til kongens store hus. 4. Pok og hans kammerat træder ind i kongens forstue. Fire farvelagte træsnit af Rasmus Bertelsen 1857, 8-10 - 7-8 cm. (Det Kongelige Bibliotek). 1. Pok and his companion walk around the town dressed in European clothes. 2. Pok and his companion go for a walk in the forest. 3. Pok and his companion drive to the king's great mansion. 4. Pok and his companion enter the king's entrance-hall. Four coloured woodcuts by Rasmus Bertelsen 1857, 8-10 - 7-8 cm. (The Royal Library).

Afb.13: Pok og hans kammerat besøger dronningen og betragter en stor mængde spisende herrer. Farvelagt stik af Rasmus Bertelsen, 1857, 16,5 x 9,9 cm. (Det Kgl. Bibliotek). Pok and his companion visit the queen and observe a large number of gentlemen eating. Coloured engraving by Rasmus Bertelsen 1857, 16.5 x 9.9 cm. (The Royal Library).

Afb.14: Pok og hans kammerat spadserer i byen i europæiske dragter. Farvelagt stik af Rasmus Bertelsen 1857, 16,4 x 9,7 cm. (Det Kgl. Bibliotek). Pok and his companion walk around the town dressed in European clothes. Coloured engraving by Rasmus Bertelsen 1857, 16.4 x 9.7 cm. (The Royal Library).

var det svært, på grund af sprogløften og fordi Grønlænderne nærede mistro til den ivrige missionær, som planlagde at overvinde hos dem.

Allerede et år senere, den 15. juni 1722, skrev Egede om muligheden for at bortføre nogle Grønlændere med skibet til Danmark "for disse arme menneskers opløsning". De skulle få "en fundamental Impression i Hiertet af dend sande Guds Kundskab" og "de samme motte lære voris Sprog, og vi iche deris" så de kunne "gifve deris LandsMænd samme opløsning" efter tilbagekomsten. "Dog var det iche raadeligt, at disse Mennisker skulle tagis noget nær ved dend Platz, vi boer paa, at vi iche skulle der ved giøre dem flychtige for os eller opreyse dem til Fiendskab imod os" (sml. Bertelsen 1945:27).

Men i 1723 lykkedes det heldigvis at få nogle unge grønlændere - blandt dem et forældreløst barn og den voksne Poq - til at beslutte sig til at blive i kolonien. Egede lærte dem bogstaverne og forberedte dem til den hellige dåb. Den lærvillige Poq skulle rejse til Bergen for at blive uddannet som kateket og hjælp for missionen. (smlg. Gad 1984:151,152) Han fik en noget ældre følgesvend, Qiperoq og med hjælp fra Bergens grønlandske handelskompagni rejste de i august 1724, Poq 22 år gammel og Qiperoq 34 og gift. Bogholderen og købmanden Hartvig Jentoft (1696-1784), som på dette tidspunkt allerede talte lidt grønlandsk, fulgte med dem.

I september ankom de til Bergen/Norge og vakte allerede stor opmærksomhed. I en konference den 8. september besluttede kompagniet straks at sende dem videre til

Danmark, så at de kunne blive præsenteret for kongen (Ostermann 1940-I-439) fulgt af Jentoft og Jens Andersøn Refdahl, en af kompagniets direktører. Den oprindelige ide med uddannelsen gik i glemmebogen og Poq og Qiperoq blev mere og mere brugt som reklameagenter for det Bergenske Kompagni. Natten mellem 10de og 11te oktober ankom de til Helsingør og igen vakte de stor opsigt.

Allerede dagen efter blev de forevist i deres nationaldragter for Majestæterne og hele Hoffet. Frederik IV (1671-1730) fejrede sin fødselsdag på Frederiksborg og de to lyslevende repræsentanter for det fjerne land, som hørte til riget, var en velkommen afveksling i festprogrammet. (smlg. Extrao.R. 11.Okt.1724:75).

Et par dage senere, den 26nde oktober, holdt man en fest på Fredensborg i anledning af Prins Carls fødselsdag, Frederik IV's bror. Denne gang viste grønlænderne deres "Lands Exercitier" for de kongelige herskaber. Ude på Esrum Sø roede de i Kajaker og viste kajakvendinger, med fuglespyddet traf de ænder, og på temmelig lang afstand kunne de endog ramme et skillingsstykke (smlg. Extrao.R. 26. Okt. 1724:78). Ifølge Gad (1984:152) fik Frederik Rostgaard, oversekretæren for Danske Kancelli, en meget indflydelsesrig mand fordi han desuden var gift med dronningens halvsøster Conradine Revenfeldt (Bobé 1926:10), her ideen til et festoptog, som blev holdt to uger senere i Københavns indre kanaler med Poq og Qiperoq som hovedattraktioner. Optoget skulle hjælpe Bergenskompagniet som var i store økonomiske vanskeligheder og sætte gang i dansker-

nes interesse for den grønlandske handel.

Selv om Bergenskompagniet havde haft handelsmonopolet på Grønland siden 1723, var den grønlandske handel ikke udbytterig, da Poq og Qiperoq kom til Danmark. Specielt hollænderne bragte en stor konkurrence og først i slutningen af det attende århundrede - da danskerne havde bygget handelsstationer langs hele vestkysten, så de kunne kontrollere handelen, og da de havde lukket kysterne for udenlandske skibe - blev handelen fordelagtig for dem. (sml.Gad 1969, 1984) Kompagniet måtte allerede et år før Poq og Qiperoqs ankomst indføre et lotteri for at få den nødvendige finansielle støtte til kolonisationsfortsættelsen. Kompagniet brugte nu Poq og Qiperoq for at vinde kongen, rigets største finansier, for den gode sag.

Det Grønlandske Optog

Med allernådigste kongelige tilladelse blev "Det Grønlandske Optog" holdt den 9nde november. Der blev sat en storslået lang regatta i scene, som viste Grønlands herligheder og handelsvarer: forskellige skind, hvalbarder, narhvaltand, laks og torsk ... og midt i det hele Poq og Qiperoq i kajakker. Det blev årets store begivenhed. Næsten hele København var på benene for at se spektaklet. Den kongelige familie kiggede på fra vinduerne i Københavns slot og måske mindede optoget Frederik IV om hans nylige ophold i Venedig. Geheimeråd Hans Walter, kongens forlystelsesråd, som i 1708 var med kongen i Venedig, havde sandsynligvis haft italienske kanalfester for øje, da han arrangerede chalupperne med

musikkorps osv. ombord. (Bobé 1926:11, 1944:101).

"Gak / Heele Kiøbenhavn / Toe Grøn-
lænds <sic!> Mænd at skue /

De har ey andet meer / end Klæder Baad
og Bue:

Tænk ikke her at see Copie af Prægtighed;
Af saadan Verdens Statz ey Grønland noget
veed.

Den Høyeste hos <sic!> Dem som Ringeste
sig Klæder

Og kuns Enfoldig er i Spise / Dragt og Sæ-
der /

Naar han sig klæder høyt / er Klæderne af
Skind;

Hand ey paa høie Ting / som Verden
lægger Vind.

Sin største Tidsfordiv Grønlænderne an-
vende

Paa Jagt og Fiske-Fangst / og beder Lykken
sende

Dem Kobbler/ Jugtug og hvoraf de leve
kand

Men GUD kun lidet er bekendt Deris
Land;

Du som paa Disse Toe dit øye vil fornøie /
Kast derfor Midlertid til Himmelen dit øye
/Beed GUD hand Grønland selv til sig om-
vende vil /

Og Tak vor Konge som sit beste gjør der til.

ønske

Give Gud / at Ordet bliver

Over Grønland bredet ud

Saa hver Siæl sig overgiver

Den Tre=Enig <sic!> sande Gud".

(H.B.1724)

Forskellige flyveblade med digte som ovenstående, og desuden med beskrivelse af og program for optøget og til dels endog illustreret med farvelagte træsnit, blev trykt og fordelt ved denne begivenhed. I øvrigt kan det nævnes at forfatteren til det ovenstående digt Henrik Brunsvig, overskriver ved flåden, som i 1728 fulgte med Paars til Grønland, har skjult sine initialer bag "Herrens Beskiærmelse" i overskriften (Bobbé 1944:104) - en almindelig skik i det 18. århundrede.

Afb. 10

Et andet flyveblad (to sider), i dag indbundet i Roostgaardiana i Det Kongelige Bibliotek, er et rigtigt program som formentlig blev uddelt i det mindste til hædersgæsterne. Her findes bådenes rækkefølge, fire arier, som blev digtet specielt til denne anledning, og desuden illustreret med et meget flygtigt (to uger var ikke så lang tid til forberedelse) men i kraftige farver (rød, grøn, blå, gul) håndkoloreret træsnit. Her ses Poq og Qiperoq i deres kajaker. De kaster fuglespyd efter de - for dem i kanalerne - udsatte ænder. Kajakkerne og fangst-udstyret er gengivet meget simpelt, men man ser dog tydeligt en dræbt and, der allerede ligger i den bageste kajak, og på alle sårede ænder er der malet blod. Rundt omkring dette sceneri er der en 3,5 cm. bred blomsterranke trykt af 7 stokke. Ifølge Clausen (1985:149) tyder træsnittets skravering i form af små hvide punkter på Christian Thielo fra København som form-skæreren. Nedenunder billedet finder man igen et lille digt om de to:

"Her af Groenlænderne betragtis gandske
nøye
A Rendyrs Huder seer mand deris klæde-
dragt
Er skaaren udi et Skoe/ Strymper/ Buxer/
Trøye
Hvor i de klæder sig/ dog ey til Prungt og
Pragt.

Her seer mand og en Baad af Selhund-
skind udspilet
Med Valfiske=Finder og de lange
Ribbe=Been/
Hand med en Aare roer/ hans halve Krop
sig hviler
I samme Skinde=Baad/ den findes tør og
reen.

Med Piilen som mand seer hand udi Haan-
den haver
Dermed hand skyder vilt/ Søefugle Ænder
Gies
Rendyret er hans Heest/ hans
Melcke=Koe/ de Gaver
Hand nyder derudaf/ dermed er Hand til-
freds".
(Rostgaardiana 1781:324)

Afb. 11

Endnu et håndkoloreret træsnit findes opbevaret i Det Kongelige Bibliotek med påskriften: "Det Grønlandske Optog som blev holdt i Kiøbenhavn den 9. November. 1724 om Eftermiddagen fra kl. 2 til 7". Det gengiver tydeligt festoptøgets koreografi. Træsnittet, kun farvelagt med rød og hvid (som jo er Dannebrog's farver), blev også formentlig trykt af Christian Thielo (Clausen

1985:149). Det var sandsynligvis en del af et flyveblad til optøget og overlevede som et kistelågsbillede. Ifølge en gammel nordisk bondetradition (siden middelalderen) klistrede man i det 18. århundrede papirark på indersiden af lågene på de store kister, der blev brugt til opbevaring af klæder (smlg. Clausen 1973, 1985:10:Afb.1). Flyvebladet har udover beskrivelsen af optøget også et lille digt i heroiske Alexandriner, baroktidens almindelige versmål. Her siger forfatteren lige ud hvad der er optøgets formål:

“Vankundig Grønlænder/ Tak Gud/ og Kongens Naade/
Som dig fra Mørket drog/ til Lyyset/ dig til Baade/
Nu bliver du oplyst i Viisdom og Forstand.
Gud sende dig dertil Forstandens oplyste Aand.

Se her! hvad Ære dig af Konge Vederfares/
Fortæl din Landmænd det/ for dem skal intet spares
Af alt det Gode som kand være Dem til Gavn/
Siig Kongen har Jer kier/ Jer tager som i Favn.

Frygt Gud/ vær Kongen Troe/ viis L <ov og Roos og Ære>
Imod din K O N G E som er Landets re <tte Herre>
Det bliver dig til Roos/ til Ære og <gavn>
Tak Himlen som har hørt dit Hierte <s store savn>”.

Desværre er træsnittets højre kanter ødelagt og derfor er digtet ikke længere fuldstændigt, men man kan godt formode, hvordan rimene sluttede. I parenteserne < > findes Henrik Jørgensens 2 forslag.* Forfatteren af rimene synes ikke at være en stor digter, men antagelig en gudfrygtig mand. Gad (1969-Bd.2:75) anser Laurids Thura, biskop i Ribe, for at være digteren.

Træsnittet er særlig værdifuldt, fordi det afbilder hele optøget og man kan følge de enkelte chalupper med fingeren efter hinanden, nederst i højre hjørne begynder det:

“1. Foran kom en Chaloupe, som holdt Farvandet ryddeligt.

<På dette tidspunkt var kanalen meget besejlet og der var et flydende marked ovenpå>

2. Een Baad med Paucker og Trompeter, som ved visse fra Admiralens Chaloupe givne Signaler fik at vide, naar de skulde marchere; naar de skulde ligge stille og tie stille; og naar de skulde blæse og spille.

<Ifølge Bobé (1926:11, 1944:101-2) “Hornister, Paukister og Trompetister”>

3. Hr. Admiral Judichærs Chaloupe, som havde med sig dend eene af det Grønlandske Compagnies Directeurer Mr. Jens Refdal, og Bogholderen Mr. Jentofte, som tillige var Grønlændernis Dolmetsker.

*Henrik Jørgensen underviser i dansk på universitetet i Wien og jeg vil gerne sige tak for hans bidrag og de frugtbare diskussioner om baroktiden.

<Rigsadmiral Ole Judicher sad under en baldakin (Bobé 1944:102)>

4. En lang Chaloupe, med et Clave Cymbal og nogle af de Kongl. Violons, for at accompagnere Mr. Ibsen, som musicerede to smaa Arier for Slottet, og tvende andre for Cron=Printzens Palais.

<Det var hofkantor Jens Ibsen (Bobé 1926:11, 1944:102)>

5.6. De to Grönlænder i deres eget Lands Baade jævnsides, som lode see deres Ferdighed, i at roe med een enkelt Aare, som havde Blad paa hver Ende, og med deres Kaste=Pile paa temmelig langt kom at skyde adskillige Ænder, som i Canalen vare udsatte.

<de to er meget større afbildet end de andre både>

7.8. To smaa Norske Joller, som Secundanter, til at assistere Grönlænderne, om dem skulle sættes noget i og til at frembringe Admiralens Ordres til een og anden.

<f.eks. når de skulle standse og ro - man ser tydeligt ænderne i jollerne>

9. Een Chaloupe med dend Første Fane staaende paa Forstavnen, hvorpaa var malet Grønlands Vaaben, som er hviid Bjørn i blaat Feldt. Paa samme Chaloupe førtes en stoor hviid Bjørne=Huid paa en stang fra Bagstavnen.

<Grønlands våben er desuden flankeret af to vilde mænd>

10. Een Chaloupe med en stoor Reens=Dyrs Huid, med Haarene paa, og

en ditto tilbered.

Item nogle knipper med sorte Revskind.

11. Een Chaloupe med dend Anden Fane, hvorpaa saaes en stoor Hval=Fisk. Paa dend Chaloupe førtes og to knipper Hval=Fisk=Barder.

12. Een Chaloupe med dend Tredie Fane, som fremviiste en Wallross, og en Narhval. Paa dend Chaloupe førtes ogsaa et hvidt Eenhjørnings Horn.

13. Een Chaloupe med den Fjerde Fane, som forestillede en Torsk og en Lax, hengendes hver paa sin Linie eller Angel=Snoer.

Paa denne Chaloupe førtes 2 stoore tilberedede Selskind.

<Afbildning på fanen: to hænder som holder fiskesnoren med de to fisk hængende derpå kom ud fra skyerne – torsk og laks som gaver fra himlen>

14. Dend største og meget pyntede Chaloupe med Canoner, som skød, efter givne signal fra Admiralens Chaloupe, 3 gange Dansk Løsen 1. For Slottet. 2. For Hans Kongel. Høyheds Cron=Printzens Palais 3. Ved Holmen, for at takke af".

(Rostgaardiana 1781:322)

Optoget som ifølge påskriften varede fem timer "Begyndte fra dend gamle kongelige Holm, og gik under Holmens Broe, forbi det Kongelige Slot, og videre under Høybroe, og Rødebroe, samt Stormbroen, forbi Hans Kongel. Højheds Cron=Printzens Palais, under Printzens Broe, omkring

det Kongelige Bryggerhus, og derfra under Christianshavns Broe til Holmen igen ...” (Rostgaardiana 1781:322).

Foran det kongelige Slot standsede regattaen, kanonerne på den sidste chaloupe affyrede en salut, det danske løsen (det vil siges tre gange) og Jens Ibsen, hofkantor ved Slotskuppet, sang her de første to arier som ifølge Bobé (1926:13, 1944:101) Frederik Rostgaard i egen høje person havde digtet til optøget:

1.
Her komme vi stoormægtigste Monark,
Fra Grönlands Iis og Kuld til Dannemark,
Og for dit Konge=Sæde os nedbøje
I Haab, at Du til os Dit milde øje
Needkaster som Frommeste Konge paa
Jord;
Og lader os lære Guds hellige Oord:
Hans Evige Søn
Skal Være Din Løn,
Om Du vill fuldkomme vor Ynske og Bøn.

2.
Du Noordens Dronning, fuld af Gud og
Dyyd,
Vort Haab beblandet er med idel Frygd,
Naar vi, med Fliid, i ydmyghed betragte,
At Du Din Ejedom ej kandst foragte:
Til Dronningens Taffel har Grönland hen-
hørt;
Til Hende vor Landskyld skal blive frem-
ført,
Naar Handelen kand
Kun bringes i stand:
Saa frygder sig heele Kalalernis Land”.
(Rostgaardiana 1781:323)

Foran Cron=Printzens Palais, i dag Nationalmuseet, standsede regattaen igen, kanonerne blev affyret og hofkantoren Jens Ibsen sang de sidste to arier:

3.
Stoormægtig Konge=Søn og Arbe=Printz,
Tag det i Naade op, at en Provintz,
Som har i mange Aar ej haft dend Ære,
Sin Skyldighed til Danmark frem at bære,
Forlanger at kjende Guds hellige Navn,
Og tages af Friderich og Christian i Favn:
Hvad Landet formaar,
Fra Aar og til Aar,
Til Danmark og Norge med Skiberne gaar.

4.
Vor Cron=Prinsesse vi ej glemme maa,
Som hver Mand veed i Pagt med Gud at
staa;
Hun vist for de vankundige Kalaler
Til Majestæten og sin Herre taler:
Hun derimod stedse skal leve i Floor,
Til Hun bliver flyttet til Englenes Choor.
Dend Kongelig’ Æt <eller Ær>
Af Salighed mæt
Skal blive, naar dend er af Aarene træt”.
(Rostgaardiana 1781:323)

Aviserne i ind- og udlandet kommenterede og roste denne folkeforlystelse, som kostede ifølge Bobé (1926:13) kompagniet ikke mindre end 906 Rigsdaler, i de højeste toner. Extraordinaire Relationer (Extrao.R. 9. Nov. 1724:85) skrev for eksempel “Det er ikke at beskrive/ hvor fornøylegt og ziirligt dette Optog var/ og hvad Ferdighed disse 2de Grønlændere lode see” Man var meget begejstret for, hvordan de dræb-

te ænderne og "Alting gik af uden ringeste Disordre" uagtet de mange nysgerrige tilskuere.

En måned senere fik kompagniet den ønskede støtte: det kongelige tilsagn om et tilskud på 50.000 Rigsdaler (Bertelsen 1945:33) - for datiden en uhyre sum penge, hvormed kongen kunne betale sine "Hofvioloner", omkring 25 musikere, hver med 500 daler, årslønningen i fire år. "Alle og enhver i Danmark og Norge uden Forskel af hvad Stand og Condition de end kunde være/ Civil og Militair Betiente/ samt Geistlige og Verdslige baade i Kiøbestæderne og paa Landet/ Bønderne alleene undtagen/ skal efter Formue contribuere til dette Verk noget taaleligt/ at deraf en summa kand samles/ som tillige med det der vindes ved Lotteriet/ kunde blive tilstrækkeligt for Compagniet, som en Gave til at fortsætte dette gudelige og nyttige Verk" (Extrao.R. 16. Marts 1725:23) Alligevel uagtet successen gik kompagniet i 1727 bankerot og handelsmonopolet gik over til andre.

Lotteriet, som kompagniet allerede havde begyndt et år før grønlændernes ankomst, var desuden ikke så succesrigt - hvert lod kostede "1 Rigsdaler" (Extrao.R. 9. Nov. 1724:85) og af 100.000 lodder blev kun omtrent 20.000 lodder tegnet (Extrao.R. 16. Marts 1725:22) Hovedgevinsten på 2.000 Rigsdaler faldt i øvrigt på lod nr. 21678, som tilhørte C.B. Junior (Extrao.R. 16. Marts 1725-24).

Efter festoptoget benyttede teatret i Grønnegade, styret af direktør Rene Montaigne, lejligheden til et reklamefremstød. I ugen mellem 19nde og 25nde november

blev Poq og Qiperoq hædersgæster i en komedie, som man hurtigt havde skabt specielt til dem og hvori deres egne aktioner blev vist. (Hollst.Corr. 1724, Nr.191) Var det en speciel forestilling om deres ophold? Optrådte grønlænderne selv som skuespillere? Måske var det kun et lille skuespil i pausen mellem akterne eller en slags efterspil. I Det kongelige Bibliotek overlevede kun et lille hjørne af plakaten fra denne uge. Der står, at Skuepladsen fredag den 24. november 1724 spillede Masquerade og Jule-Stuen, men ingenting om grønlænderne. I hvert fald gjorde deres teaterbesøg reklame for skuepladsen, som var i finansielle vanskeligheder ligesom Bergens Kompagniet. Poq og Qiperoq indfandt sig klædt i europæisk tøj: grå frakke, trekantet hat og kaarde og forhåbentlig nød de komedien.

I parantes bemærket fandtes der også berømte digtere som interesserede sig levende for de to. Den store danske digter Ludvig Holberg forevige de to i sine epistler (Nr. 350, 401) og beundrede grønlændernes moralske dyder. "De syntes meget lærvillige besynderlig den eene, hvis navn var Pock". Han roste Poqs dygtighed i at skrive Fredericus 4's navnetræk. Ifølge Holberg var Poq "munter, lystig og lattermild" men hans kammerat Qiperoq "noget tungsindig". (smlg. Bertelsen 1945:30-32, Bobé 1926:14, 1944:105).

Allerede før jul rejste grønlænderne med Jentoft tilbage til Bergen, hvor Qiperoq døde den 11. februar det følgende år (1725) og fik en smuk begravelse med kiste og navneplade. (Gad 1969:Bd.2:75, Bertelsen 1945:32) Refdal kom først i slutningen

af marts (Bobé 1926:15,1944:105) altså først efter Qiperoqs død. Så den 29. maj kom Poq med Jentoft tilbage til Godthåbsfjorden (Gad 1969:Bd.2:81, Bertelsen 1945:33, Ostermann 1940:Bd.2:925) og blev hilst hjertelig velkommen af Hans Egede.

Grønlandske illustrationer

Poqs sang / Poq bogen

Poq var den første eskimo som overlevede en rejse til Europa og han fortalte om forholdene dernede og om "den større Herre", den mægtige danske konge, som ville beskytte grønlænderne, hvis de ville drive handel med danskerne og ikke med hollænderne. Efter grønlandsk tradition forfattede han en sang om sine eventyr. Teksten blev skrevet ned og fordelt til de grønlandske husstande til gavn for de danske købmænd. Ifølge Bobé (1926-16) indsendte Egede Poqs sang i originalsproget og oversat på dansk til kongen. Allerede i 1760 blev Poqs sang trykt i Poul Egedes *Grammatica Grönlandica* nu omskrevet til en samtale imellem Poq og hans landsmænd på dansk, latinsk og grønlandsk. (sml. Bertelsen 1945:37, Oldendow 1957:56, 58) Selv på tysk findes Poqs samtale med hans landsmænd, nemlig i Nordenskiölds bog "Grönland" (1886:492-496).

To hundrede år senere, 1857 i Grønlandsoplysningens tidalder, blev teksten genopdaget på Grønland og trykt ved Hinrich Johannes Rinks (1819-1893), inspektøren over Sydgrønland, bogtrykkeri i Godthåb (i dag Nuuk) (sml. Kaalund 1983:164-165). Den såkaldte Poq-bogen var

den første bog trykt på Grønland og på grønlandsk.

Det var en lille bog i formatet 13x21 cm. bestående af 18 paginerede sider trykt af de to grønlændere Rasmus Bertelsen (1827-1901) og Lars Møller (1842-1926). Teksten består af to dele. Den første drejer sig om Poqs spændende rejsefortællinger til sine landsmænd. Den anden del handler om en disput mellem en angakok og en præst. Oplaget var kun på 250 eksemplarer og fem udgaver af bogen eksisterer, en del uden illustrationer, en del illustreret med to til fire fine træsnit, og en del med to gravurer, undertiden kun sorttrykt, undertiden håndkoloreret. (sml.- Bertelsen 1973 (1857): forord, Oldendow 1957-50-59).

Afb. 12 13 14

Illustrationerne stammer højst sandsynligt alle fra Rasmus Bertelsen, selv gravurerne, for Lars Møller kom først til Danmark for at blive uddannet i bogtryk, litografi og bogbinderi i vinteren 1861/62. (Oldendow 1957:54, Kaalund 1983:167) Det er sjovt at se, at Bertelsen tegnede eller nærmere skar træsnittene ud, som han forestillede sig Danmark. For eksempel bærer livgarden uniformer med sorte bjørneskindshuer fra Bertelsens tid, det 19. århundrede og ikke fra baroktiden, og også Poq og Qiperoq spadserede på gaden og i skoven klædt i Biedermeiertøj med høj silkehat i stedet for baroktidens tøj med trekantet hat osv.

I teksten fortæller Poq om "de stor-skæggedes land" nemlig Norge (i Danmark var det allerede gået ud af moden at have skæg da Poq og Qiperoq kom. Frederik III,

forgænger af Frederik IV, var den sidste danske konge med skæg) og "Kongens land" nemlig Danmark et "Ganske fladt" land uden fjelde men med mennesker "som myg, så mange var der" og "så mange huse, så de ikke er til at tælle om" med "tre, fire, fem boliger ovenpå hinanden". Kongens hus og kirkerne så høje at "man kan slet ikke nå over dem med en pil". Drosken, som havde bragt dem begge til slottet, blev "en slæde med et hus på, hvori der var vinduer til begge sider" og slottet blev beskrevet "som et stort kridhvidt isfjeld. Taget af kobber. I den store forstue var der plads til 20 telte" og "Inde i det store hus" var "mange mennesker med skinnende klæder". Han beretter om landbrug - befolkningen får "føde fra jorde" - og om brød og alle forskellige frugter. Han forklarer danskernes interesse efter spæk til belysning. Desuden fortæller han om de fattige som ejer "hverken huse eller klæder, men tigger hos de andre" og om de som "bruger alt hvad de har til det vand, hvoraf man mister forstanden" og om de som har allerede mistet deres forstand og må "bindes og indespærres"; men også om de lærde mænd og deres opfindelser som f.eks. "den ting, der er let bevægelig og som stadig peger mod nord" (kompas) eller den "hvormed de kan løfte skibe og store sten" (kraner). (Sml. Balle 1964, Bertelsen 1857,1973).

Selv om Poq-bogen egentlig var omskrevet af Poul Egede og ikke mere Poqs oprindelige sang, så er det dog en af de sjældne bevarede reaktioner på Europa fra eskimisk side. Forundringen over europæernes materielle kultur specielt deres tekniske ni-

veau, de mange mennesker dernede, støjplagen i byerne, det for varme klima, den dårlige mad (de savnede sælkød) og længslen efter fædrelandet var altid et gennemgående indtryk i beskrivelserne.

Derefter er Poqs videre liv på Grønland kun overleveret i anekdoter. For eksempel da Claus Enevold Paars kom med heste til Grønland for at ride over indlandsisen (en uigennemførlig expedition), var det den verdenskløge Poq som fortalte sine forskrækkede landsmænd om de store hundes anvendelse og forsøgte sig i ridekunsten. (Nordenskiöld 1886:114. Ostermann 1940:Bd.2:593).

Christian og Christina

Kort efter hjemkomsten besluttede Poq at han ville gifte sig med en grønlandsk kone og brugte Poul Egede som ægteskabsformidler. Klædt i dansk tøj ville han vise sine færdigheder med bøssen men skød hele tiden forbi. Hans udvalgte var ikke begejstret over Poqs ægteskabstilbud. Selv om han var en rig mand med tre store kister fulde af kostbare gaver fra Danmark måtte hun overtales til at gifte sig med en, som havde fornedret sig ved at leve på en fremmed levevis (smlg. Balle1964:326, Bobé 1926:16, Nordenskiöld 1886:491-492).

Den 18. januar 1728 blev Poq og hans kone "deelagtig gjort i den hellige Daab" (Bertelsen 1945:37). Døbt Christian og Christina rejste de med deres to børn, drengen Christian født og døbt i 1727 og pigen Anna Sophie (opkaldt efter dronningen) født og døbt i 1728, og en gruppe yderligere nylig døbte grønlandere: Sophie-Magdalene (opkaldt efter kronprinses-

sen), Carl (opkaldt efter kongens bror, prins Carl) og Daniel i 1728 til Danmark, denne gang fulgt af Poul Egede (1708-1789) (sml. Bertelsen 1945:37,38, Bobé 1926:16,17). Dette andet ophold blev ikke så succesrigt og lovende som første gang. Vel præsenteredes de ved Hoffet men der var ikke så stor interesse for dem denne gang. Københavnerne var allerede vant til denne slags fremmede og grønlænderne kedede sig, specielt efter overflytningen (på grund af Københavns store ildebrand 20.-23. okt. 1724 (Bobé 1926:18) fra vajsenshuset på Nytorv til Frederiksberg (de boede hos slotsgartner Voigt) lidt uden for Københavns centrum.

Poq gik ofte ind til byen for at få et glas vin med "gode" venner. Carl gik med plakaten "Jeg stakkels Carl har ingen Penge" rundt i værtshusene.

Missionskollegiet blev mere og mere bekymret over deres "drikkeeventyrer" (sml. Bertelsen 1945:39-40, Bobé 1926:19) specielt efter juleaften, hvor vægterne fandt Pok berøvet for hat, kårde, tobaksdåse, tørklæde osv. fuldstændig fuld og bevidstløs på gaden. Kollegiet planlagde at sende dem med næste skib tilbage til Grønland eller i det mindste så snart som muligt.

Senere forsøgte Poq sig i drejekunsten hos drejer Johan Klaue, det samme gjorde Daniel hos drejer Daniel Grodt. Sophia-Magdalena blev ansat som stuepige hos en funktionær ved vajsenshuset og Carl, som var vant til at løbe ved rensdyrfangsten, blev kongelig løber og boede ligesom de andre kongelige løbere hos enken Magdalene Sybille Friberg. (sml. Bobé 1926:19) Men kopper stoppede brat deres faglige

ambitioner. Den ene efter den anden døde de af kopper. Liv-medicus Laub var magtesløs. Poq, med kroppen oversået med kopper anså det som en "Guddommelig Straf" (Balle 1964:336, Bertelsen 1945:41) for hans syndige levevis. Ved dødslejet åbenbarede Christian for Poul Egede "at han, kort førend han forlod Grønland, havde slået en mand ihjel, da han troede det var Ret at hevne sin Broders Død;" (sml. Balle 1964:336) Ifølge Bobé (1926:19) døde Christian den 1. maj 1729 og Christina dagen efter. Alle fik en hæderlig begravelse. Klædt i hvid kattun lagdes de i kisterne. Otte studenter bar dem til kirkegården og en præst talte ved deres grav.

Afb.15: Poq, der ved sin kristendøb 1728 havde fået navnet Christian og hans ligeledes døbte grønlandske kone Christina på besøg i de højere gejstlige kredse i København. Farvelagt tegning af Aron fra Kangeq. (Etnografisk Museum i Oslo, Norge). *Poq, who was named Christian on being baptized into the Christian faith in 1728, and his baptized Greenlandic wife Christina visit the church dignitaries in Copenhagen. Coloured drawing by Aron of Kangeq. (The Ethnographic Museum in Oslo, Norway).*

Afb. 15

En farvelagt tegning - i dag i Etnografisk Museum i Oslo - af den grønlandske kunstner Aron fra Kangeq (1822-1869) illustrerer Poq's anden rejse. "Poek og hans kone <Christian og Christina> ses her stedet for en højere gejstlig forsamling <i København>, hvis forespørgsler i henseende til grønlændernes forfatning over for kristendommen de besvare" (Erngaard 1973:33). Også her har maleren taget sig den kunstneriske frihed at afbilde danskernes dragter fra sin egen tid. For eksempel kvindernes slangekrøller (kvinden i baggrunden) var typisk for Biedermeier og ikke for baroktiden.

Efterskrift

Specielt Poq blev en berømt og en symbolfigur for grønlænderne i Danmark og selv i vore dage lever erindringen om Poq og Qiperoq videre. Aalut, en grønlandsk reggae-gruppe, har 1984 tilegnet deres første plade og en sang til "Pooq & Qiperoq" og deres frivillig/ufrivillig rejse (Træger 1991a:122).

Atter og atter kommer der mere eller mindre frie romaner om de to som 1988(1987) "Bortførelsen" af Mette Newth fra Norge (oversat til dansk af Franz Berliner) hvor to eskimoer (Poq og Osuqo) blev bortført ligesom man gjorde det i det 16. og 17. århundrede eller 1983 "Pok Grønlænderen" af Palle Petersen, som understreger Poqs splittelse mellem de to verdener og hans voksende afhængighed af Hans Egede.

PÔK

Afb.16: Poq lånte navn til et rådgivningskontor for grønlændere i København, men det er Qiperoqs billede, der bruges som logo. *Poq allowed his name to be used for an advice centre for Greenlanders in Copenhagen, but it is Qiperoq's picture which is used as a logo.*

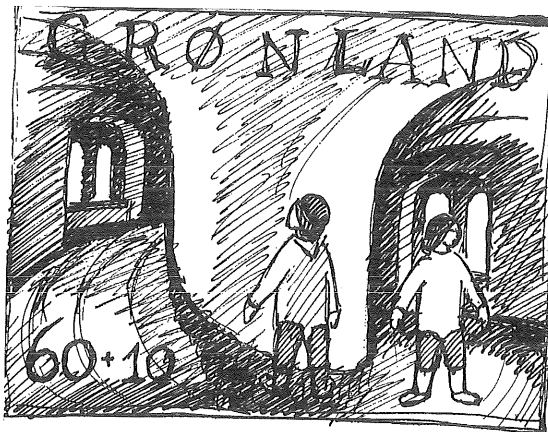
Afb. 16

Siden 1967 står navnet Poq for en grønlandsk socialinstitution i København "Pôk, Det Grønlandske Rådgivningskontor" hvor grønlænderne kan få bistand ved deres problemer under opholdet i Danmark. En randbemærkning: Ved foreningens logo (smlg. med årsberetning 1974/75 (Barfod 1977:37)) blev Qiperoq afbildet i stedet for Poq. Det er en af de stadige forvekslinger af de to.

Afb.17: Til støtte for børnesagen på Grønland udkom i 1968 et frimærke, hvis motiv er Poq og Qiperoq i Rundetårn i København. (Tegnet af Jens Rosing). *In 1968 a postage stamp was issued in aid of the children of Greenland. It depicts Poq and Qiperoq in the Round Tower in Copenhagen. (Drawn by Jens Rosing).*

Afb. 17

For at støtte børnesagen på Grønland udkom der i 1968 et frimærke med Poq og Qiperoq i Københavns Rundetårn, som Poq i sin sang kaldte "det menneskegjorte fjeld, med en snoet hulning op igennem". Det blev tegnet af den grønlandske kunstner Jens Rosing (født 1925). (sml. Lidegaard 1988:66). Desuden blev allerede Pok-bogen solgt for velgørende formål. Hele indtægten skulle tildeles enker efter forulykkede fangere. (Balle 1964:336).

"Jeg betragter det menneskegjorte fjeld og igennem snoet hulning og igennem øret."

Afb 18 19

Sidste år i juni roede John Petersen, grønlandsk kajakmester, i erindring af optøget med kajak på en lidt forandret rute. (sml. Traeger 191a:122-123, 1991b:51) Denne begivenhed blev støttet af KNI Kalaallit Niuerfiat (Den Grønlandske Handel) og hans opvisning var hovedattraktionen ved underholdningsprogrammet for "Arctic Leaders summit" et møde af arktiske politikere på Hørsholm Højskole (17.-20.6.1991). Kun fulgt af en af kanalens turistbåde med de arktiske politikere om bord, roede John Petersen fra Højbroen, forbi Christiansborg og under Holmens bro, forbi Børsen gennem Inderhavnen,

forbi de store skibe og industrianlæg til Amalienborg slot, hvor det grønlandske Mik-kor ventede på ham ved Amaliehaven. Sangerne, der var klædt i grønlandske festdragter, bød ham velkommen med grønlandske kajaksange og Petersen udførte kajakvendinger (hans glansnummer er at vende kajakken med en brændende cigaret i munden) for de få tilskuere. Midt i fremvisningen, som varede lidt mindre end en time, måtte man bryde af på grund af regnvejrs- og jeg tænkte på Poq og Qiperoq som tålmodigt roede i fem timer indelukket mellem chalouperne og midt i alt denne larm foran en uhyre menneskemængde.

Litteratur

Balle, Johannes: 1964 "Grønlænderen Pök. Hvorledes han kom til Danmark, hans oplevelser der, og hvad han fortalte sine landsmænd derom, da han kom tilbage", Grønland 1964:321-348, også som særtryk fra 1964, Det Grønlandske Selskab, Charlottenlund.

Barfod, Pie: 1977 "Grønlændere i Danmark. Hvem kommer herved - hvordan lever de", Grønland 1977: Nr. 2:33-43, Det Grønlandske Selskab, Charlottenlund.

Beretninger vedrørende Grønland: 1959:23 om malerierne i Arktisk Institut.

Bertelsen, Alfred: 1945 "Grønlænderne i Danmark - Bidrag til Belysning af Grønlandsk Kolonisationsarbejde fra 1605 til vor tid", Meddelelser om Grønland Bd. 145: Nr. 2 (:27-41 om Poq og Qiperoq), København.

Bertelsen, Rasmus & Lars Möller: 1857 "Pok. kalalek avalangnek, nunalikame nunakatiminut okalukturartok. Angakordlo palasimik napitsivdlune agssortuissok. - agdlagkat pisorkat navssarissat nongmiut ilanit. - Akêt missiqssuissut avguasavait uvigdlarnernut kainakut pisut kinguainut. - Nongme 1857. Nalagkap nongmitup nakitirivfiane nakitigkat R: Bertelsenmit Pelivdlo erneranit Lars Möllermit.

Pök, en Grønlænder, som har reist og ved sin Hjemkomst fortæller derom til sine landsmænd og Angekokken, som møder Præsten og disputerer med ham. - Efter gamle Haandskrifter fundne hos Grønlændere ved Godthaab. - Hele indtægten skal af forstanderskaberne deles mellem enker, som have mistet deres mænd ved kajakfangst. - Godthaab 1857. Trykt af R. Bertelsen og L. Möller, Peles Søn, i Inspecteurs Bogtrykkeri".

1973 Nyudgave med en oversættelse af Johannes Balle fra 1929.

Bobé, Louis: 1926 "Grønlændere i Danmark", Det Grønlandske Selskabs Aarskrift København, 1925-1926:5-28

1944 "Hans Egede. Grønlands missionær og kolonisator", Meddelelser om Grønland, Bd. 129, Nr.1. København, C.A. Reitzels Forlag.

Clausen, V.E.: 1973 "Folkelig Grafik i Skandinavien". 1985 "Det folkelige danske træsnit i etbladstryk 1565-1884" Forlag Folkeminder, København.

Afb.18: John Petersen, grønlandsk kajakmester, i sin kajak i Københavns inderhavn, juni 1991. (Foto: Verena Traeger). *John Petersen, Greenlandic kayak champion, in his kayak in Copenhagen's inner harbour in June 1991. (Photo: Verena Traeger).*

Dam-Mikkelsen, Bente and Torben Lundbæk (ud.): 1980 "Etnografiske genstande i Det kongelige danske Kunstkammer 1650-1800. Ethnographic Objects in the Royal Danish Kunstkammer 1650-1800", København, Nationalmuseet.

Egede, Paul: 1760 "Grammatica Grønlandica Danico-Latina", Havnæ (København).

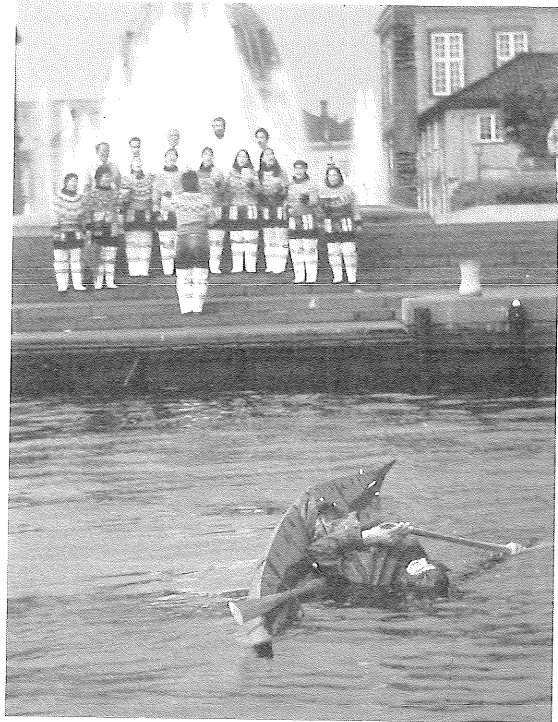
Eller, Pool: 1970 "Portrætsamlingen på Gammelkjøgegaard" Det nationalhistoriske Museum på Frederiksborg.

Erngaard, Erik: 1973 "Grønland i tusinde år", København, Lademann Forlagsaktieselskab.

Extrao. R: Extraordinaire Relationer 1724: ad 11. Okt. side 76 om Grønlændernes ankomst i Helsingør og fremvisning for kongen i Frederiksborg.

1724: ad 26. Okt. side 77, 78 om Grønlændernes fremvisning ved Prins Carls Fødselsdag i Fredensborg.

Afb.19: John Petersen ved at vende rundt med kajaken. I baggrunden foran Amalienborg, det kgl. residenspalæ, står et kor klædt i grønlandske festdragter. (Foto: Verena Traeger). *John Petersen turning his kayak over. In the background in front of Amalienborg, the royal palace, is a Greenlandic choir in full traditional dress. (Photo: Verena Traeger).*

1724: ad 9. Nov. side 82-85 om Det Grønlandske Optog.

1724: ad 3. Dec. side 90 Grønlændernes tilbagerejse til Bergen.

1725: ad 16. Marts: side 22-24 om Compagniets Lotterier fremgang.

Fynbo, Jens og K.E. Jørgensen (ud.): 1973 "Spotlights on Greenland", The Royal Greenland Trade Department, Denmark.

Gad, Finn: 1969 "Grønlands Historie II 1700-1782".

1984 "Grønland", Politikens Danmarkshistorie, Politikens Forlag.

Grønnow, Bjarne & Morten Meldgaard & Jørn Berghund Nielsen: 1983 "Aasivissuit - The Great Summer Camp. Archaeological, ethnographical and zoo-archaeological studies of a caribou-hunting site in West Greenland", Meddelelser om Grønland, Man & Society Bd. 5.

H.B. (antagelig Henrik Brunsvig): 1724 "Egne Tanker Over Det Grønlandske Optog som blev holdt i Kiøbenhavn den 9. November. Anno 1724. Med Deres Dragt Roen.

Piile-Skyden og Andet Meere sin udaf efterfølgende Forklaring nærmere kand erfahres.

Enfoldeligen forestillede af den, der ønsker Enhver, paa vel Nærværende som Fraværende Herrens Beskiærmelse.

Kiøbenhavn Trykt Aar 1724".

(Håndskriftafdelingen i Det Kongelige Bibliotek, København).

Hobhouse Limited: 1985 "Aa to Zywiec", udstillingscataloget af sommer 1985, London.

Hollst. Corr.: Stats- und Gelehrte Zeitung des Hollsteinischen unpartheyischen Correspondenten.

1724 "Copenhagen, den 25. Novemb." in Num. 191, am Freitag, den 1. Dezember.

Kaalund, Bodil: 1983 "The Art of Greenland. Sculpture Crafts Painting" oversat af Kenneth Tindall, Politikens Forlag og University of California Press, Berkeley, Los Angeles, London.

Lidegaard, Mads: 1988 "Pooq" i: Gilberg, Rolf, Gunnar Kaspersen, Mads Lidegaard, Eric von Wowern "Grønland set gennem halvtreds års frimærker 1938-1988" 1988:60 Grønlands Postvæsen og Det Grønlandske Selskab, København.

Meldgaard, Jørgen: 1980 "Grønland" i Dam-Mikkelsen 1980:1-6.

Nordenskiöld, Adolf Erik: 1886 "Grönland. Seine Eiswüsten im Innern und seine Ostküste. Schilderung der zweiten Dickson'schen Expedition".

Oldendow, Knud: 1957 "Bogtrykkerkunsten i Grønland og mændene bag den. En boghistorisk oversigt", København, F.E. Bording Bogtrykkeri.

Ostermann, H.: 1940 "Nordmænd paa Grønland 1721-1814" 2 Bind, Gyldendal Norsk Forlag, Oslo.

Rostgaardiana: 1781 "ROSTGAARDIANA HOC EST FRIDERICI ROSTGAARDI VIRI CLARISSIMI CARMINA ET OPUSCULA CUM ALIIS QUIBUSDAM AD EUM PERTINENTIBUS PARTIM AD IPSO REVISIS, EMENDATA, SUPPLETA IN GRATIAM POSSESSORIS B.W.L. TITULUM EXCUDEBAT NICOLAUS MÖLLERUS MDCCLXXXI".

(Håndskriftafdeling i Det Kongelige Bibliotek, København).

Schmidt-Linsenhoff, Viktoria & Kurt Wettengl.: 1988 "Bürgerliche Sammlungen in Frankfurt 1700-1830", Historischen Museum Frankfurt.

Traeger, Verena: 1991a "Eskimos in Bild und Wort vom 16. bis zum 19. Jahrhundert" i: Feest, Christian F. (ud.) "Eskimo. Am Nordrand der Welt. Schwerpunkt Grönland".

1991:114-127, Museum für Völkerkunde, Wien.

1991b "Arctic Leaders Summit, 17-20. June 1991, Hørsholm Denmark" *European Review of Native American Studies* Nr. 5:2 1991:51-52, Wien.

Weilbach, Philip: 1877-78 "Dansk Kunstnerlexikon indeholdende korte levnedstegnelser over kunstnere som indtil udgangen af 1876 have levet og arbejdet i Danmark eller den danske stat", København, Andr. Fred. Høst & Søns Forlag.

Tak til Helle Ørum Madsen i Wien og Hanne Poulsen i Helsingør, som gennemgik teksten for sproglige fejl.

Farveillustrationerne er sponsoreret af Carlsen-Langes Legatstiftelse.

Two Eskimo Portraits

Summary

Poq and Quiperoq, two West Greenlanders from the Godthåb Fjord, were said to be the first Greenlanders to come to Europe of their own free will. In 1724 Hans Egede, Greenland's first missionary, persuaded them to travel to the Danish-Norwegian Empire. Their journey turned out to be an unforgettable event. Not only were they presented to his Majesty King Frederik IV but also to the lower classes as the main attraction of a pageant which was held on the canals of Copenhagen to promote Greenlandic trade and the mission to Greenland. Flysheets were printed containing poems and woodcuts depicting the pageant and the Greenlanders in their kayaks. Furthermore, oil portraits were painted of them displaying their traditional summer outfit: Quiperoq with bow and arrows for the caribou hunt and Poq with a bird dart for hunting by kayak.

Quiperoq died on the journey home in Bergen, Norway, but Poq became the first Eskimo to return to his native country to tell his fellow countrymen about everything that he had seen in Denmark, the mighty Danish king and the Danes' wish for peaceful

trade and a mission. Thus he took an active part in promoting agreement and understanding between the two nations. Poq made a song out of his adventures which in 1857 served as the text of the first book printed in Greenland in the Greenlandic language. In 1728 Poq, now a baptized Christian and newly wed, travelled to Denmark a second time with his wife Christina and their children Christian and Anna Sophie - but unfortunately they all died of smallpox.

Poq and Quiperoq became symbols and novels were written about them. In 1968 a Greenlandic stamp, designed by the Greenlandic artist Jens Rosing and depicting their visit to the Rundetårn, one of Copenhagen's landmarks, was dedicated to them. Similarly, in 1984 the Greenlandic reggae group Aalut made a record dedicated to them. In 1967 the name Poq was given to a social organization supporting Greenlanders in Denmark, and in June 1991 John Petersen, Greenland's kayak champion gave a kayak demonstration in Copenhagen which was sponsored by the Greenland Trade Department to commemorate Poq and Quiperoq.